

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	315	07.10.2024	5	
Kaupunginvaltuusto	155	21.10.2024	9	

6838-2024 (10 00 00)

Turun kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024 - 2035 hyväksyminen

Tiivistelmä:

Turun kaupunkiseudulle on yhdessä valtion kanssa saavutettu neuvottelutulos maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksesta vuosille 2024-2035. MAL-sopimus sisältää tavoitteet ja kehityspolut vuoteen 2035 saakka ja toimenpiteet vuosille 2024-2027. Turun osalta keskeiset hankkeet ovat uuden satamaraiteen toteuttaminen valtion ja Turun yhteishankkeena sekä raitiotien sekä Kupittaan kärjen joukko-liikennekäytäviin liittyvät valtion yhteensä 20 milj. euron avustukset. Lisäksi sovitaan kaupunkiseutusuunnitelman laatimisesta.

Kh § 315

Kaupunkiympäristö, maankäyttöjohtaja Jyrki Lappi, 2.10.2024:

Turun MAL-kaupunkiseudulle on valmisteltu maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus vuosille 2024–2035. Neuvottelutulos valmisteluun osallistuneiden osapuolten kesken saavutettiin 23.9.2024 ja päätettiin lähettää sopimuksen osapuolille hyväksyttäväksi. Neuvottelutulos on liitteenä.

Sopimuksella edistetään Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja kansallisten ilmasto- ja energiatavoitteiden toteutumista Turun MAL-kaupunkiseudulla sekä seudun kuntien yhteisesti hyväksytyn rakennemallin 2035 toteuttamista. Sopimus on jatkoa Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion väliselle MAL-sopimukselle 2020–2031.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus perustuu Turun MAL-kaupunkiseudun 13 kunnan ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämistä. Sopimuksessa vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnitteluyhteistyön jatkuvuutta. Sopimus edesauttaa kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä vahvistaa osapuolten yhteistä sitoutumista seudun kehittämistä koskeviin tavoitteisiin ja niiden edellyttämiin toimenpiteisiin. Sopimuksen tarkoitus on varautua pitkäjänteiseen kehitykseen.

Sopimuksen toimenpiteet luovat edellytyksiä seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotonttitarjonnalle ja asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien ja maankäytön paremmalle yhteensovittamiselle. Tavoitteena on edistää kestävä kasvua kehittämällä valtion ja kuntien yhteistyönä kestävä yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, elinkeinoelämän elinvoimaisuutta, liikenneturvallisuutta, liikennejärjestelmän digitalisaatiota sekä tarpeita vastaavaa asuntokaavoitusta ja -tuotantoa. Tavoitteena on lisäksi torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta.

Sopimuksessa on kuvattu Turun MAL-kaupunkiseudun tavoitetilat vuodelle 2035, kehityspolut ja tarvittavat kuntien keskinäistä sekä kuntien ja valtion yhteistyötä edellyttävät toimenpiteet vuosille 2024–2027 tavoitteisiin pääsemiseksi. Lisäksi sopimus sisältää seudun kuntien priorisoidut näkemykset raide- ja tieyhteyksien kehittämishankkeista vuoden 2027 jälkeiselle ajalle huo-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	315	07.10.2024	5	
Kaupunginvaltuusto	155	21.10.2024	9	

---

mioitavaksi valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisessä. Sopimus päivitetään neljän vuoden välein.

Varsinaisia toimenpiteitä sopimus sisältää yhteensä 49 kappaletta jaoteltuna seuraaviin kolmeen teemaan:

- Kestävä ja vähäpäästöinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä
- Asuminen ja elinympäristön laatu
- Seudun elinvoimaisuus

Toimenpiteet muodostavat laajan ja monipuolisen kokonaisuuden tavoitteiden toteuttamiseksi. Näiden toimenpiteiden etenemistä seurataan valtion ja kuntien muodostamassa yhteisessä seurantaryhmässä vuosittain laadittavalla seurantaraportilla.

Sopimuksessa on Turun MAL-kaupunkiseudun kannalta merkittäviä taloudellisia kokonaisuuksia. Sopimukseen on kytketty tällä kaudella aiemmasta poiketen valtakunnallisesti merkittäviä tieverkon kehittämishankkeita. Sopimuksen kautta rahoitetaan E18 Turun kehätien kehittämistä Raision keskustassa yhteensä 235 milj. eurolla sekä maantien 180 kehittämistä välillä Kurkela–Kuusisto yhteensä 113,2 milj. eurolla. Sopimuksen pohjalta näihin kohteisiin sisältyy Raision kaupungin maksuosuutta enintään 20 milj. euroa ja Kaarinan kaupungin maksuosuutta enintään 10 milj. euroa.

Sopimuksella Turun satamaa kehitetään toteuttamalla uusi henkilöraide valtion ja Turun kaupungin yhteishankkeena. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 18 milj. euroa, josta valtion osuus on enintään 11 miljoonaa euroa ja Turun kaupungin osuus enintään 7 milj. euroa.

Valtio rahoittaa Turun raitiotien suunnittelukustannuksia sekä joukkoliikennekäytävän toteuttamista edistäviä rakennuskustannuksia 10 milj. eurolla. Mikäli näihin soveltuvia kohteita ei ole määritelty vuoden 2025 loppuun mennessä, kohdistetaan rahoitus valtion väyläverkon pieniin yhteisrahoitteisiin parantamishankkeisiin Turun MAL-kaupunkiseudulla.

Turun kaupungin tehtyä päätöksen hankkeen toteuttamisesta, valtio tekee erillisen päätöksen osallistumisesta seuraavalla MAL-kaudella Turun pikaraitiotien rakentamiseen muiden raitiotiehankeiden kanssa linjassa olevalla rahoitusosuudella.

Lisäksi Turun kaupunki ja valtio edistävät yhteistyössä Itäharjun ja Kupittaaan yhdistävän Kupittaaan kärjen joukkoliikenneyhteyden toteuttamista. Valtion osuus hankkeesta on enintään 10 miljoonaa euroa.

Julkisen henkilöliikenteen palveluita valtio avustaa 6,87 miljoonalla eurolla, ja kunnat toteuttavat sopimuksessa esitettyjä joukkoliikenteen kehittämistoimenpiteitä, mm. runkobussilinjaston ensimmäinen vaihe.

Erona aikaisempiin MAL-sopimuskausiin sopimukseen ei sisälly valtion tueman Ara-asuntotuotannon minimiosuutta seutujen asuntorakentamisesta. MAL-kaupunkiseudun kuntien tavoitteena on mahdollistaa vuosina 2024–2027 yhteensä noin 14 000 asunnon rakentaminen suhdannetilanne huomioiden.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	315	07.10.2024	5	
Kaupunginvaltuusto	155	21.10.2024	9	

Kauden 2024–2027 aikana kunnat tulevat päivittämään Turun kaupunkiseudun rakennemallin uudeksi kaupunkiseutusuunnitelmaksi.

Valtio ja kunnat sitoutuvat tällä sopimuksella toteuttamaan ja edistämään näitä toimenpiteitä. Sopimus tulee voimaan, kun se on kaikkien osapuolten osalta hyväksytty ja allekirjoitettu.

Liite 1 Valtion ja kuntien neuvottelutulos Turun kaupunkiseudun MAL-sopimukseksi 2024-2035

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan neuvottelutuloksen Turun kaupunkiseudun MAL-sopimukseksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää valtuuttaa maankäyttöjohtajan allekirjoittamaan MAL-sopimuksen Turun puolesta, ja tekemään siihen vähäisiä teknisiä tarkistuksia.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 155

Liite 1 Valtion ja kuntien neuvottelutulos Turun kaupunkiseudun MAL-sopimukseksi 2024-2035

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan neuvottelutuloksen Turun kaupunkiseudun MAL-sopimukseksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää valtuuttaa maankäyttöjohtajan allekirjoittamaan MAL-sopimuksen Turun puolesta, ja tekemään siihen vähäisiä teknisiä tarkistuksia.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Valt. Orpo ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Jakelu

tied Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
tied Auran kunta
tied Kaarinan kaupunki
tied Liedon kaupunki
tied Liikenne- ja viestintäministeriö
tied Liikenne- ja viestintävirasto
tied Maskun kunta
tied Mynämäen kunta
tied Naantalin kaupunki
tied Nousiaisten kunta
tied Paimion kaupunki
tied Paraisten kaupunki

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	315	07.10.2024	5	
Kaupunginvaltuusto	155	21.10.2024	9	

---

tied Raision kaupunki
tied Ruskon kunta
tied Sauvon kunta
tied Työ- ja elinkeinoministeriö
tied Valtiovarainministeriö
tied Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
tied Varsinais-Suomen liitto
tied Väylävirasto
tied Ympäristöministeriö
tpv Kaupunkiympäristö